

MYRFORSØKSSTATIONER I UTLANDET

AF MYRKONSULENT O. GLÆRUM

II.

AV myrforsøksstationer i Østerrike skal jeg nævne *Sebastiansberg*. Den ligger i Erzbjergene 840 m. over havet med en midlere aarstemperatur av $3,75^{\circ}$ C. og en midlere nedbør av 1000 mm. Til sammenligning kan jeg anføre, at Stenkjær har henholdsvis $4,70^{\circ}$ C. og 822 mm.

Der kan i Sebastiansberg være tæle i jorden i slutten av juni og $\div 0,5^{\circ}$ C. har været observeret i juli. Barfrosen indtræder allerede i slutten av september, og sneen ligger fra begyndelsen av november til midten av mai. I sommermaanederne kan man ha op til 20 à 30 taakedage, og desuten blaaser det mere eller mindre sterkt det hele aar.

Man foranstalter her ikke alene forsøk med myr dyrkning, men ogsaa med plantning av skog paa myr. Desuten har man en torvstrøfabrik og et brændtorvanlæg for tilvirkning av maskintorv.

Ved stationen findes ogsaa en liten »myrhav«, hvor man paa en let og oversigtlig maate kan iagttage de forskjellige vilde myrdannende planters utvikling og myrdannende evne og kulturplanter for de forskjellige myrtyper, likesom det ogsaa findes et myrmuseum knyttet til stationen.

I Danmark er det særlig det bekjendte *Danske hedeselskap*, som har arbeidet for myrernes opdyrkning. Dette selskaps arbeide skal jeg ikke gaa ind paa; men det har virket for myrernes opdyrkning siden 1888. Foruten ved skrifter og ved mange funktionærer, som skal bistaa myr dyrkeren med raad og veiledning, søker selskapet ved anlægning av større forsøksfelter og forevisningsfelter at samle erfaringer paa myr dyrkningens omraade og sprede disse erfaringer blandt myreierne.

For tiden findes der ca. 500 større forsøksfelter spredt utover hele landet. Hvert felt er paa ca. 10 maal. Hedeselskapet betaler alle *anlægsomkostninger*, som utsæd og kunstgjødsel m. m. — oftest gjødsel til 3—5 aars bruk, mens grundeieren utfører høstearbeiderne m. v. for egen regning.

Foruten disse felter, der som nævnt særlig tjener som *forevisningsfelter*, findes der tre faste forsøksstationer for myrkultur, nemlig *Pontoppidans mosestation* ved Herning paa ca. 1100 maal overveiende hvitmosemyr, *Skovbjerg mosestation* ved Troldhede paa ca. 2400 maal væsentlig overgangsmyr og *Hesselvik enggaard* ved Herning paa ca. 700 maal, hvor der væsentlig drives med anlægning og behandling av vandingsenge.

At gaa ind paa disse forsøksstationers arbeide og de resultater det har ført til for Danmarks vedkommende vil føre for langt, da man i tilfælde baade kommer ind paa forsøksteknik, myr dyrkingen i enkeltheter og national økonomi, og jeg skal derfor helt gaa det forbi.

Hvad Sverige angaar saa begyndte allerede i 1887, aaret efter *Svenska Moskulturforeningens* stiftelse, denne med forsøksvirksomhet paa myr dyrkningens omraade; men først i 1894 oprettedes myrforsøksstationen ved *Flahult*, der senere er utvidet saa stationen nu raader over ca. 1240 maal myr, som hovedsagelig bestaar av hvidmose. I 1906 er det derfor indkjøpt et større areal græsmyr, som dels skal tjene som forsøksland og dels utstykket til smaabruk.

I Jönköping findes forsøksstationens laboratorier, samlinger og en forsøkshave for karforsøk m. v.

Man tør vel sige om denne anstalt, at den ikke alene er anerkjendt i sit hjemland Sverige baade for de videnskabelige og praktiske resultater den har bragt frem paa sit virksomhetsomraade; men den nævnes ogsaa i utlandet som en av de bedste i sit fag.

Jeg har forsøkt i enkelte spredte træk at fortælle om myrforsøksarbeidet i de nærmeste lande. Artiklerne vilde bli forlange skulde man gaa i enkeltheder og paapeke de specielle opgaver paa de videnskabelige og praktiske omraader av myrspørsmålet, som disse stationer har løst.

Det kan i mange tilfælde være vanskelig at finde den rigtige aarsak til en virkning; men man synes i nævnte lande at være enige om, at disse anstalter tilkommer meget av æren for, at de uhyre strækninger, hvor mose, stargræs, ryslyng og sumpe før var herskerne, og hvor den spredte befolkning var fattig og forarmet, nu omvandles til dyrkede landskaper med en velstaaende bondebefolkning.

Man vil maaske forstaa fremskridtet fra den tid man begyndte og til nu, naar direktør dr. *Baumann*, München, kan sige i »Die Entwicklung der Moorkultur in dem letzten 25 Jahren« s. 39, at en feilslagning av en myrkultur, som er planlagt og utført av stationen, er saagodtsom utelukket.

BEKJENDTGJØRELSER

»MEDDELELSERNES« sidste hefter for iaar er av forskjellige grunde forsinket, saaat dette hefte nr. 5 først blir færdig fra trykkeriet medio december.

»Meddelelse« nr. 6 for 1908 indeholdende beretning om myrforsøksstationens første driftsjaar vil utkomme medio januar 1909.

NY MEDLEMSFORTEGNELSE er nu under utarbeidelse. Medlemmer, der har forandret adresse m. m. bedes snarest at melde dette.

Nye medlemmers navne og adresser bedes indsendt forat disse kan komme med i medlemsfortegnelsen.

Resterende aarspenger for 1908 opkræves nu,